

Sepsis/septisk chock 2020 Sverige

Inledning

Patienter med sepsis(tidigare svår sepsis) eller septisk chock är relativt vanliga på våra sjukhus och framförallt på våra intensivvårdsavdelningar. Studier pekar på en incidens på 50000- 70000 fall/år. I det här registret har vi registrerat patienter med samhällsförvärvad sepsis/septisk chock som hamnar på IVA eller IMA inom 24 timmar efter ankomst till sjukhus. Vi vet att tiden till identifiering och behandling av dessa sjukdomstillstånd är avgörande för prognosen. Det är alltså viktigt att studera hur handläggningen har gått till redan i ambulans men framförallt på akutmottagningen. Infektionsläkarnas programgrupp för sepsis har satt upp nationella kvalitetsmål för dessa patienters handläggning. Resultaten för 2020 är mycket osäkra på grund av den pågående Corona epidemin. Många kliniker har inte hunnit registrera.

Kvalitetsmål för 2020

1. Andningsfrekvens ska vara kontrollerad vid ankomst till sjukhuset.
2. Laktat ska vara kontrollerat inom 60 minuter efter ankomst till sjukhuset.
3. Adekvat intravenös antibiotika ska vara givet inom 60 minuter efter ankomst till sjukhuset.

Vi bör se till så att vi når dessa kvalitetsmål och genom sepsisregistret får vi svar på hur bra vi lyckats. Vi har som tidigare nämnts gjort rapporter för de sepsispatienter som hamnar på IVA inom 24 timmar efter ankomst till sjukhus i registret. Avgörande för utgången är ofta att rätt behandling getts i rätt tid redan innan patienten hamnar på IVA. Vi är medvetna om att många fall av sepsis vårdas på andra avdelningar på sjukhusen, framförallt på infektions-avdelningar. Varje klinik kan själv göra rapporter för de patienter som vårdas på IVA/IMA > 24 timmar efter ankomst samt patienter som vårdas på infektionsavdelning enbart. Kvalitetsmålen kan appliceras även för dessa patientgrupper. Det är dock inte rimligt eller nödvändigt att alla med sepsis enligt sepsis 3 ska ha antibiotika < 60 minuter. För de med misstänkt septisk chock eller annan snabbt progredierande allvarlig infektion är det dock viktigt med antibiotika < 60 minuter efter ankomst till sjukhus.

Registrering

Med inskrivningsdatum 1/1–31/12 2020 har hittills 217 fall registrerats i landet, noterat 2021-05-18. Det är färre jämfört med 2019 och betydligt färre än 2018. Det beror till stor del på den pågående Coronaepidemin då många inte hunnit med att registrera i kvalitetsregistren.

Resultat

Då många infektionsläkare lagt ner mycket tid och engagemang under pandemin med Covid-19 medför det att man inte hunnit registrera fall i sepsisregistret. Det kan också vara så att färre söker akutmottagning med sepsis under pågående pandemi. Vi har tidigare sett många fall med sepsis med bakteriell pneumoni i samband med influensa säsongen vintertid. Under pandemin har influensafallen i stort sett försvunnit och möjligen förklarar det att färre fall med svår bakteriell pneumoni registrerats. Sammantaget ska siffrorna för 2020 tolkas med försiktighet då klart färre fall registrerats. Endast nationella data visas detta år. En risk under pandemin kan vara att fall med allvarlig bakteriell sepsis initialt tolkats som SARS-Cov 2 och att antibiotika fördröjts.

Det har skett en förbättring i kontroll av andningsfrekvens de senaste åren. För 2020 saknades dock registrering av andningsfrekvens vid ankomst till sjukhus hos 18% av patienterna (39/217). Då de flesta sjukhus har triage system där kontroll av andningsfrekvens ingår ska vi kunna nå målet att det

ska finnas kontroll av andningsfrekvens hos 100 % av patienterna. Resultatet är märkligt då kontroll av andningsfrekvens på akutmottagningen är mycket viktigt även för Covid-19. Även för kontroll av laktat har det skett en förbättring de senaste åren. Vi registrerar nu kontroll av laktat hos 95 % av patienterna (206/217) vid ankomst till sjukhus 2020! Det är en förbättring jämfört med 2010 då det fanns uppgift om initial laktat kontroll hos 55 % av patienterna. 39% (84/217) av patienterna fick första antibiotikados inom 60 minuter under 2020. Det är en försämring jämfört med 2018 då 47 % fick första dos inom 60 minuter. Målet är att 100 % av patienterna ska få antibiotika inom 60 minuter. Ett realistiskt delmål är att 80 % av patienterna får antibiotika inom 60 minuter för denna grupp som ju hamnar på IVA/IMA < 24 timmar efter ankomst. Möjligen har en del patienter misstolkats som Covid-19 och antibiotika givits med fördröjning. Vi såg dock redan 2019 att andelen som då fick antibiotika < 60 minuter minskade till 38%. En rapport visar också hur klinikerna når upp till samtliga tre kvalitetsmål: kontroll av andningsfrekvens vid ankomst till sjukhus, laktatkontroll inom 60 minuter efter ankomst samt första antibiotikados inom 60 minuter! En så kallad "sepsis bundle". För Sverige totalt var siffran 34% (74/217). Det är liknade resultat jämfört med 2019 men sämre jämfört med 2018 då 39% uppnådde samtliga tre kvalitetsmått. Totala sjukhus mortaliteten ligger på 25% 2020 vilket är oförändrat.

Sammanfattning

Sepsisregistret är av stort värde då vi här registrerar handläggningen av en icke ovanlig patientgrupp med hög dödlighet och där vi ser en klar förbättringspotential. Faktum är att vi kan kalla sepsis för en bortglömd folksjukdom! Den önskade handläggningen av dessa patienter gäller även för övrigt svårt sjuka infektionspatienter. En ansvarig person på infektionskliniken som registrerar fallen kan göra att följsamhet att fylla i registret blir bättre.

Förbättringsmöjligheter

Det är viktigt att återkoppla resultaten från sepsisregistret till kollegor på den egna infektionskliniken samt till personal och ansvariga chefer på akutmottagningen. Man kan med fördel jämföra sina egna resultat över tid men också jämföra sig med andra kliniker med en målsättning att ständigt förbättra sina resultat.

Sepsislarm

Ingång till nationellt sepsislarm kommer att tas fram via SVF sepsis se nedan.

Utbildning

Man bör erbjuda utbildning till ambulanspersonal samt för både sköterskor och läkare på akutmottagningarna. AT och ST-läkare och vid förekommande fall Akutläkare är särskilt viktiga grupper att nå fram till. En viktig lärdom är att sepsis är en mycket vanlig bakomliggande orsak till utfall i vitala parametrar på akuten men även på vårdavdelningar.

NEWS 2

I NEWS 2 som införs i Sverige under hösten 2018 trycker man hårt på att alltid misstänka sepsis vid höga NEWS poäng. NEWS mätning som nu görs på avdelningar rekommenderas också för akutmottagning.

NPO infektion och NAG Sepsis

NPO(nationell programgrupps område) infektion har valt ut sepsis som en av fyra sjukdomar man valt att prioritera. Det har bildats en NAG(nationell arbetsgrupp). Data från sepsisregistret kan bli en del av det nationella arbetet där WHO's sepsisresolution ska implementeras i Sverige.

SVF sepsis

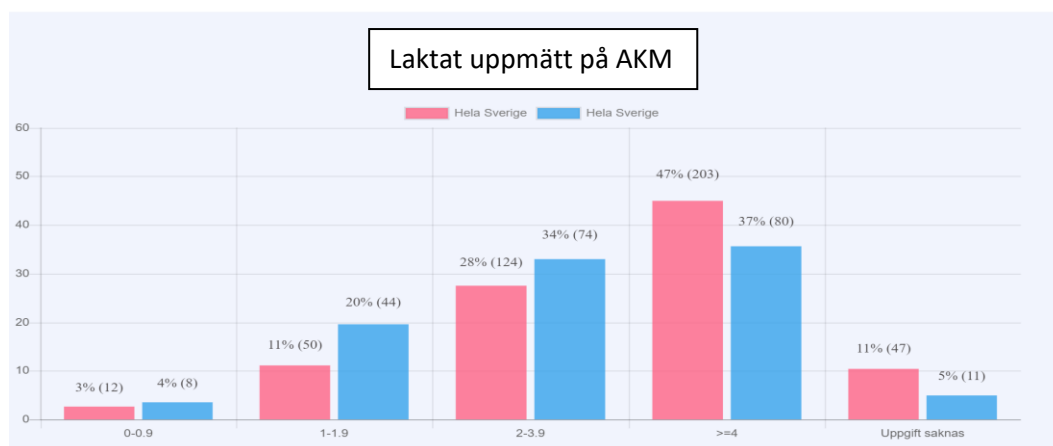
Sepsis har tillsammans med flera andra viktiga diagnoser blivit utvald av SKR till personcentrerat sammanhållet vårdförlopp.

Kvalitetsgranskning säker Sepsisvård !

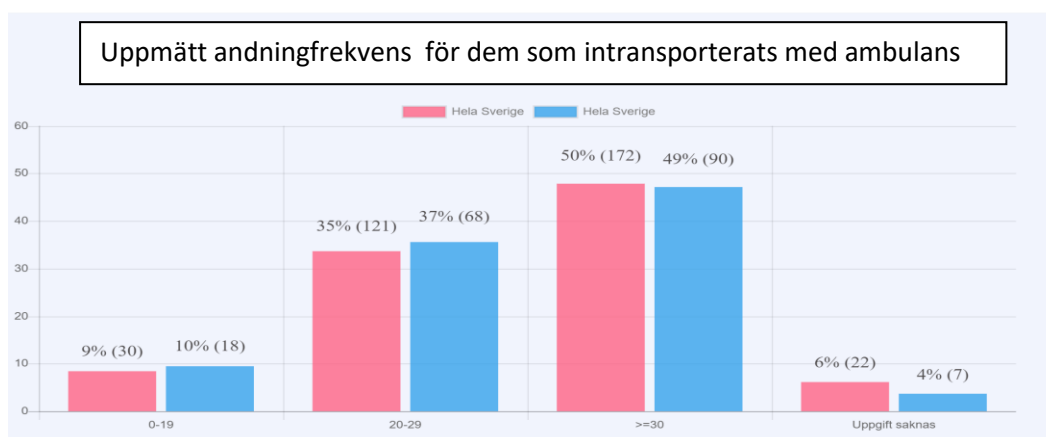
Sepsis har blivit utvalt för nationell granskning.

Flera andra stora vårdkedjor som säker förlossning och säker traumavård har redan granskats i samarbete med LÖF. Resultat från sepsisregistret kan vara en del i granskningen av sepsis i Sverige. Det finns numer möjlighet att lägga in data i sepsisregistret även för sjukhus som inte har en infektionsklinik.

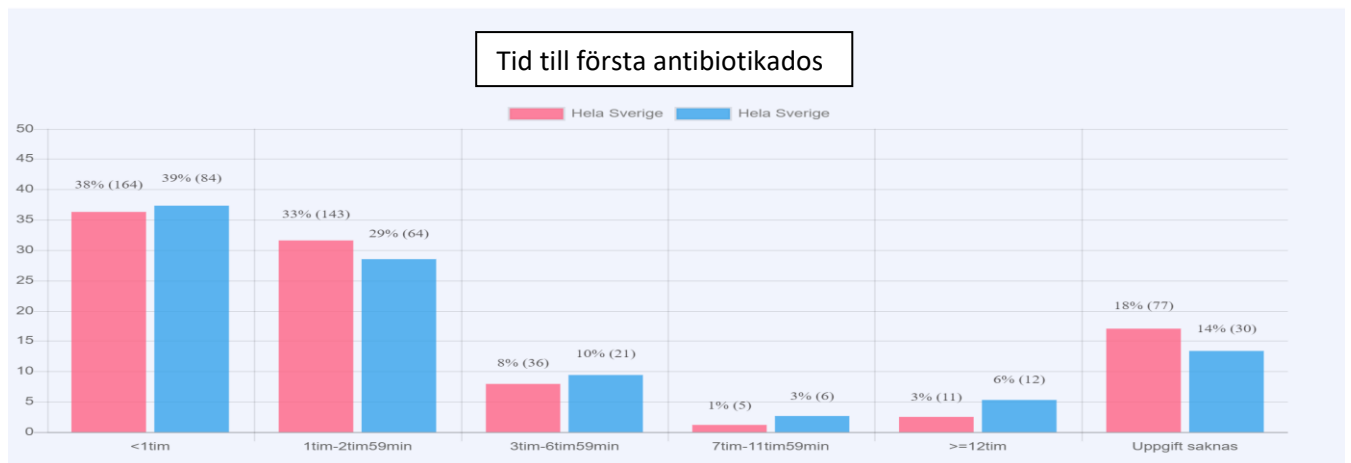
Jesper Svejfors, Jönköping 2021-06-13



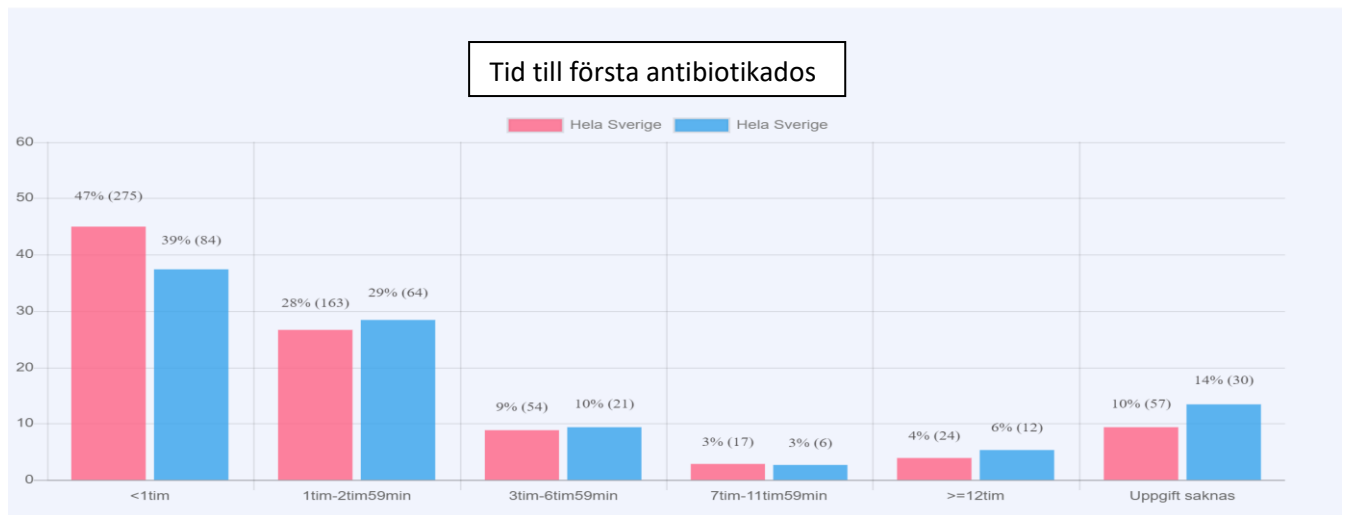
2019=rosa.2020=blå. Det finns laktat prov hos 95% av patienterna inom 60 minuter efter ankomst till sjukhus



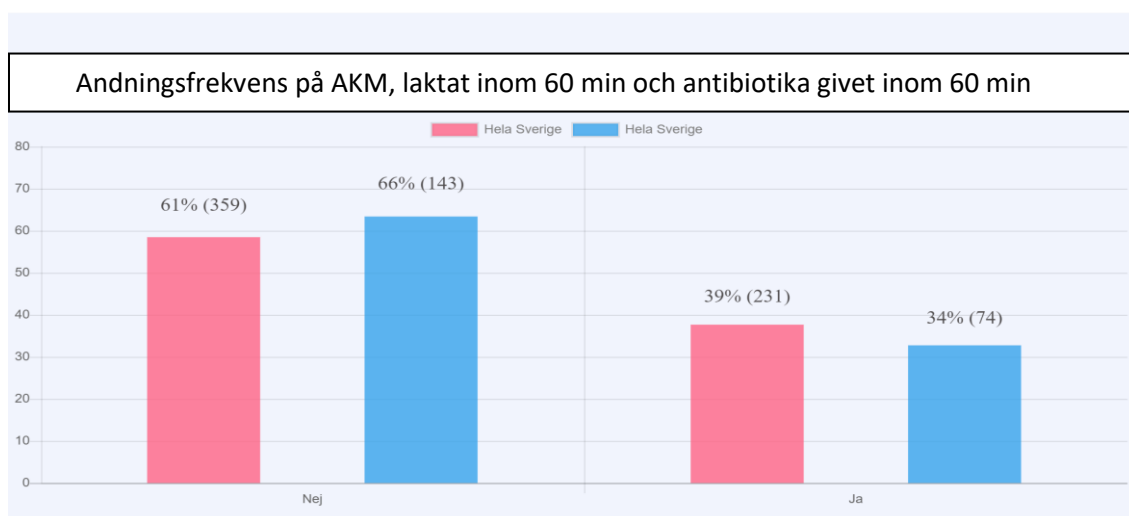
Liknande resultat 2019(rosa) och 2020(blå)



2019=rosa.2020=blå. Liknade resultat

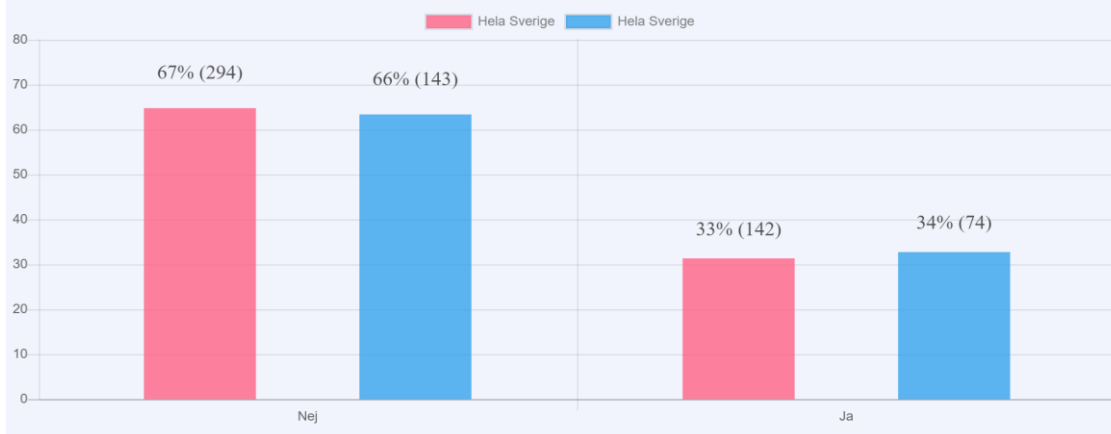


Rosa=2018.Blå=2020. Färre får första antibiotika inom 60 minuter 2020 jämfört med 2018



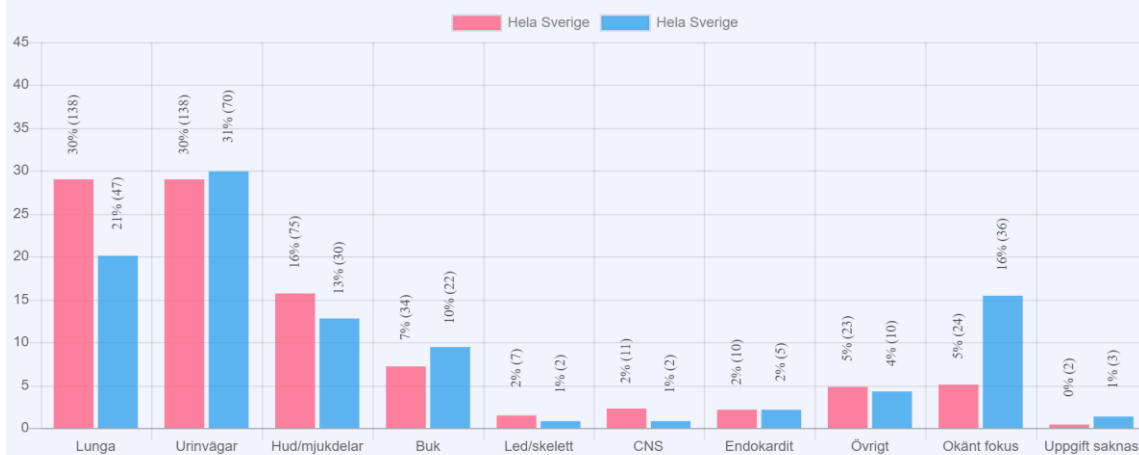
Sepsisbundle. 2018=rosa. 2020=blå. Sämre resultat 2020 jämfört med 2018

Andningsfrekvens på AKM, laktat inom 60 min och antibiotika givet inom 60 min

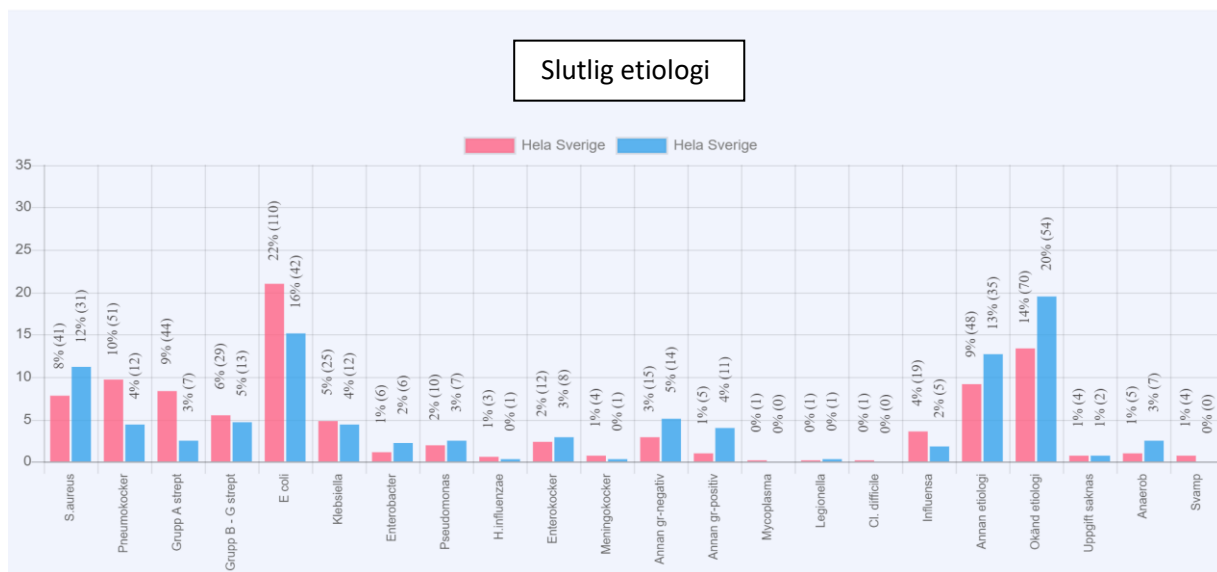


Sepsisbundle. Rosa =2109. Blå =2020. Liknade resultat

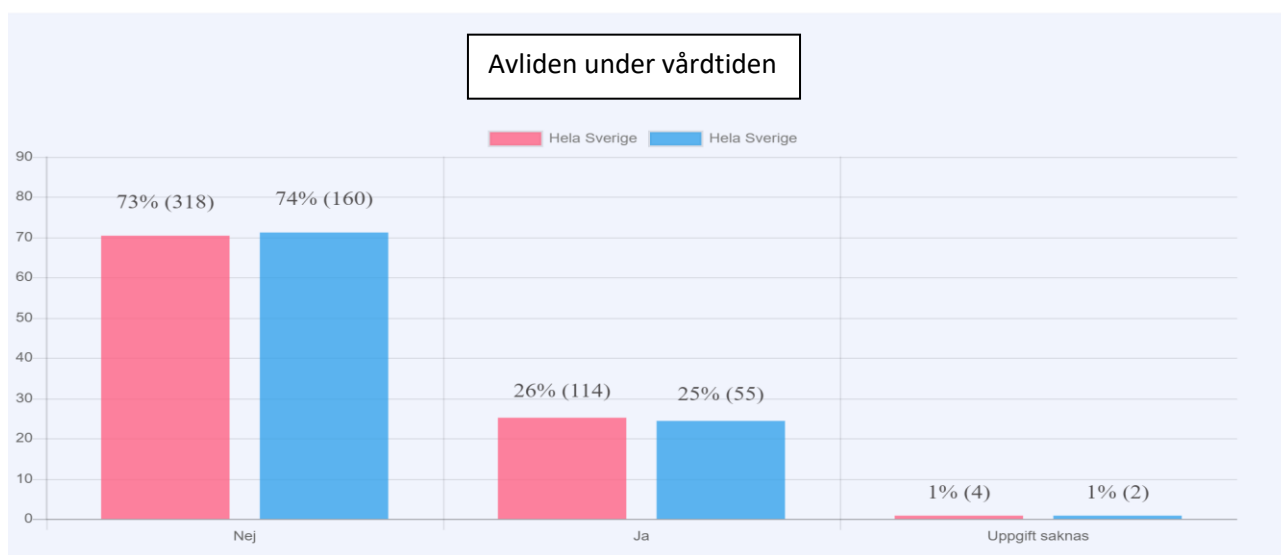
Slutlig fokus



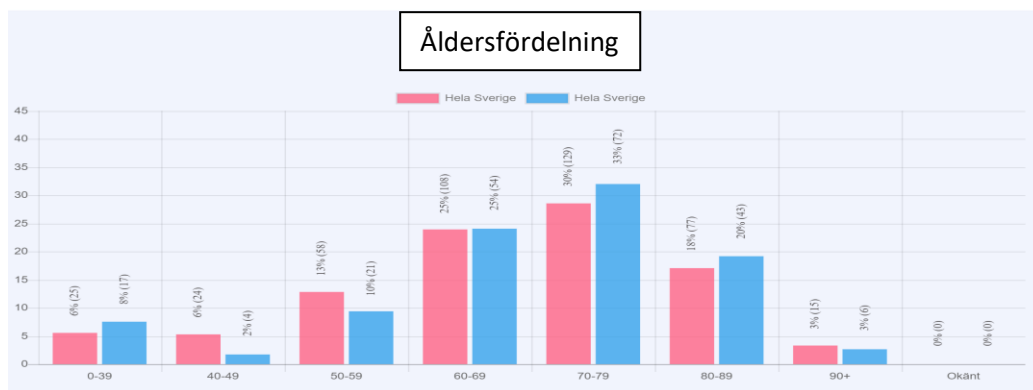
Färre lunginflammationer registrerade 2020(blå) jämfört med 2019(rosa). Fler fall med okänt fokus registrerades 2020.



2019=rosa.2020=blå. Fler S.aureus infektioner och färre E.coli registrerade 2020(blå) jämfört med 2019(rosa)

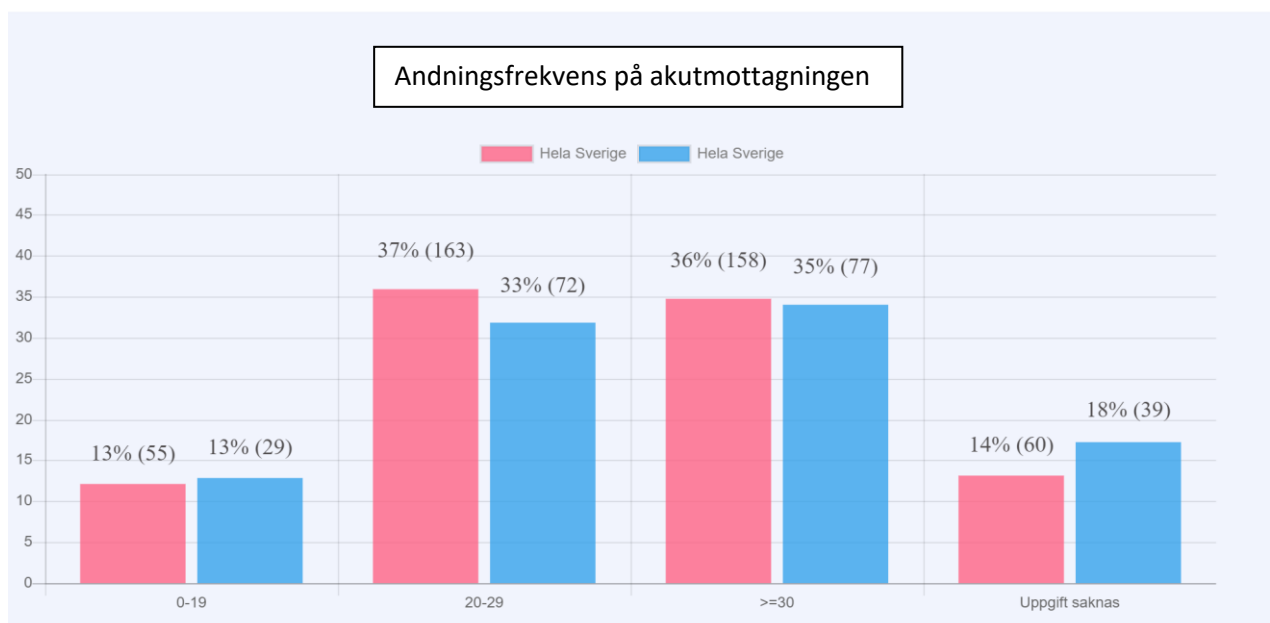


Mortaliteten var oförändrad 2020



Något fler
70+

registrerades 2020 jämfört med 2019



Rosa =2019. Blå= 2020. Det saknas uppgift för kontroll av andningsfrekvens på akutmottagningen hos 18% av patienterna 2020.